

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:2322

av Pia Hallström (M)

Rätten till metallen i den egna kroppen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att människor ska ha rätten att bestämma över metallen i sin egen kropp och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I dag är det en självklarhet att respekt visas för den avlidnes uttalade eller förmodade önskan om begravningsceremoni, gravskick med mera. Men trots detta är det inte möjligt att i enlighet med den dödes önskningsar avskilja främmande metaller i kroppen vid kremering. I enlighet med rådande lagstiftning kan man inte själv, eller ens anhöriga, påverka hur de främmande metallföremålen i kroppen hanteras. Inte heller kan den avlidne redan i livet klarlägga i ett donationskort vad som ska göras med de metaller som finns i kroppen. Att själv bestämma över sin egen kropp och således ens implantat ser vi som en självklarhet. Men inte vare sig någon etisk, moralisk eller miljömässig debatt lyfts fram om denna viktiga fråga i Begravningsutredningen (SOU 2009:79). Än mindre rätas några frågetecken ut kring lagstiftningen som berör främmande metaller vid kremering.

Årligen grävs mer än 20 ton metall, ofta titan, ner på våra svenska kyrkogårdar. Vad få vet är hur hanteringen egentligen går till. Metallerna placeras oftast under någons kista där jordbegravning sker, separerade från urnan och stoftet. Detta sker helt utan vetskap för dem som köpt en grav där jordbegravning skall ske. Att man då använder denna gravplats att fungera som dumpningsplats för metallskrot är allt annat än förenligt med etiska och miljömässiga skäl. Att frågan inte hanterades i Begravningsutredningen (SOU 2009:79) har väckt uppmärksamhet på flera håll i landet. Sveriges kyrkogårds- och

krematorieförbund skriver i sitt remissvar: ”Vidare är det viktigt att ta ställning till hur huvudmännen ska hantera metalldelar efter kremering i enlighet med begravningslagen men också med beaktande av etik och exempelvis bestämmelser om miljön. SKKF kommer att ta initiativ till att nämnda frågeställningar utreds och att förslag tas fram.”

Det är inte förenligt med rådande miljötänkande att inte återvinna metaller. Därför måste vi redan nu åstadkomma förändringar i begravningslagen där både etiska och miljömässiga hänsyn och den avlidnes önskan tillgodoses. Således bör huvudinriktningen vid en sådan översyn vara att man tar hand om de metaller som man har haft till låns under sitt liv om man inte särskilt uttryckt något annat i testamente eller liknande. Det finns också ett ekonomiskt värde på dessa metaller som återvinns. Vi anser att huvudinriktningen skall vara att dessa medel doneras till en organisation med 90-konto, exempelvis Barncancerfonden. Denna motion har väckts ett flertal gånger tidigare men konstitutionsutskottet har inte tagit ställning till motionen utan hänvisat till ytterligare beredningar. Vi finner det dock nödvändigt att än en gång väcka motionen eftersom den pågående utredningen om begravningsfrågor inte heller nu har till uppgift att föreslå vart de ekonomiska medlen från metallerna skall gå.

Pia Hallström (M)